

Огнен пригор по овощните култури

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.02.2021 Брой: 2/2021

Причинител: *Erwinia amylovora* - бактерия

Гостоприемници:

- Много овощни видове, най-вредоносна по семковите - круша, дюля, ябълка, мушмула;
- Гостоприемниците са податливи на болестта до края на вегетационния период, когато размножаването на бактерията стихва и се наблюдава оформяне на язви;
- Постепенно голяма част от бактериите загиват, а останалите живи са на границата между болната и здрава тъкан. От тях през следващата година се подновява развитието на причинителя.

Симптоми:

- Кукообразно извити от върха надолу и изсъхнали млади леторасли,
- както и клони с изсъхнали листа и плодове;

- Болните листа са завити като фунии и остават на

дървото и след листопада;

- Крайната фаза на болестта е изсъхване на цели дървета, които поради наличие на неокапали цветове, листа и завръзи имат опожарен вид;
- Първите поражения върху плододаващите дървета се наблюдават през пролетта, по време на цъфтежа и непосредствено след него;
- Болните цветове и техните дръжки покафеняват, изсъхват и в повечето случаи остават прикрепени;
- Некрозата бързо обхваща съседните цветове откъм дръжките и прилежащите леторасты;
- При влажно и топло време заразените части се покриват с капчици ексудат;
- При крушата и дюлята некротиралите участъци почерняват, а при ябълка и мушмула са тъмнокафяви;
- По клонките, скелетните клони и стволчетата се образуват раковини. Около мястото на повредата кората се напуква и пожълтява.

Жизнен цикъл

Бактерията презимува в раковините, образувани по стволите, клоните и клонките на дърветата. През пролетта върху раковините се образува бактериален ексудат, който се разнася чрез:

- Инструментите при резитба;
- Дъжд, вятър, градушка, птици, насекоми по механичен начин;
- Пчелите по време на опрашване, като бактерията навлиза в растението през нактарника.

На големи разстояния бактерията се пренася чрез посадъчния материал и калеми от болни растения.

Контрол:

През невегетационния период до набъбване на пъпките е необходимо да се извърши:

- Изрязване на заразените клони на 50-70 см под границата между болната и здравата тъкан. Заразените клони се събират и изгарят;
- Изкореняване и изгаряне на силно заразените дървета;
- Резитбата на здравите дървета се извършва преди тази на болните;
- След всеки отрез инструментите се обеззаразяват с 10% разтвор на белина, 2% формалин или спирт за горене, разреден с вода 1: 3 в продължение на 2-3 минути;
- Раните се намазват с бял латекс с прибавка на 1% разтвор на меден фунгицид;
- С провеждането на резитбата по време на покоя на дърветата да не се откриват големи рани, които са потенциални входни врати за патогена, и не се стимулира буен растеж;
- Резитбите през пролетта при наличие на сокодвижение представляват сериозна опасност за пренасяне на заразата с инструментите, а по същата причина през лятото подобна намеса се предприема при крайна необходимост;
- Поддържане на оптимален N-P-K баланс, като не се допуска излишък от азот. Ранно пролетното подхранване с азот да бъде разделено, като половината от необходимото количество се внесе един месец преди началото на растежа, а другата половина, след падане на венчелистчетата;
- Преди разпукване на пъпките да се извърши късно пръскане с 2% бордолезов разтвор или с други медсъдържащи фунгициди;

- Да не се закупува посадъчен материал и да не се вземат калеми от райони, където е разпространена болестта. Да се засажда само на здрав посадъчен материал. Да се подбират устойчиви сортове;
- По време на вегетацията трябва да се извършват наблюдения и при откриване на източници на вторична зараза се отстраняват незабавно с дезинфектирани инструменти
- От химичните средства най-добри резултати се постигат с медсъдържащите средства. Извършват се от 4 до 8 пръскания в периоди, когато условията за развитие на болестта (температура и влага) са благоприятни. Особено важни са предпазните пръскания по време на цъфтежа и след градушка, когато бактерията най-лесно прониква в растителните тъкани.